

РЕЦЕНЗИЯ

от професор Валентина Боянова Петкова-Димитрова, дфн, член на научно жури, включена със Заповед № Р-109-370 на Ректора на Медицински университет - Варна

относно обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.3. „Фармация“ и научна специалност „Болнична фармация“ за нуждите на катедра „Организация и икономика на фармацията“, Факултет „Фармация“ (ФФ), Медицински университет (МУ) – Варна, Държавен вестник, бр. 54/23.06.2023 г.

Данни за процедурата

В конкурса участва един кандидат, доцент Евгени Евгениев Григоров, доктор, който отговаря на наукометричните изисквания в съответствие с „Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България“ и „Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна“ (Академична справка за публикациите, цитиранията и научните профили) и съгласно приложената документация е допуснат за участие в конкурса от комисия по прием на необходимите документи. Представени са всички административни документи по процедурата, предвидени в ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна.

Кратки биографични данни

Доцент Григоров придобива степен магистър-фармацевт през 2003 г., в МУ-София, както и степен магистър по специалност „Здравна политика и мениджмънт на здравеопазването“ от Нов Български Университет през 2005 г.

Придобива степен бакалавър по специалност „Финанси“, УНСС през 2013г. Защитава дисертация по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, Национален Център по Обществено Здраве и Анализи през 2014 г. и придобива образователната и научна степен „доктор“.

През 2017г. придобива степен магистър по специалност „Стопанска логистика“, УНСС.

Има специалности по „Организация и икономика на дистрибуторската и аптечна практика“, „Клинична фармация“, „Икономика на здравеопазването“, „Организация и икономика на фармацевтичното производство“ и „Болнична фармация“.

Трудовият стаж на доцент Григоров преминава през асистент, ст. асистент, гл. асистент, от 2015 г. във Фармацевтичен факултет, МУ-София, след което се хабилитира като доцент в МУ-Варна.

Професионалното развитие на кандидата до момента показва изключително успешна и тясно специализирана университетска и професионална кариерна развитост, като професионалните му умения са го наложили като желан академичен преподавател в МУ-Варна.

Учебно-преподавателска работа

Учебно-преподавателската работа на доцент Григоров основно е свързана с обучение на студенти по фармация за придобиване на образователно-

квалификационната степен "магистър-фармацевт" в МУ-Варна по дисциплините: социална фармация и фармацевтично законодателство; фармакоикономика; медицински изделия; история на фармацията; основи на клиничната фармация; фармацевтичен маркетинг; оценка на здравните технологии; фармацевтична регулация и икономика; разработване на иновативни фармацевтични продукти и изделия. Съгласно справката за научната му натовареност той изнася лекции, води практически упражнения, семинарни занятия, участва в семестриални и държавни изпитни комисии, като сумарно учебната натовареност е над изискуемите учебни часа, съгласно решение на Академичния съвет на МУ-Варна.

Ръководител е на един защитил докторант, съръководител е на десет защитили докторанти, както и на пет докторанти в процес на обучение в различни научни звена – МУ-Варна, НЦОЗА и МУ-Плевен. Доц. Григоров е ръководител на 13 приключили обучението си специализанти (МУ-Варна) и 22 продължаващи обучението си специализанти (МУ-Варна).

Под негово ръководство за изготвили дипломните си работи 18 студента, които са завършили МУ-Варна.

Доц. Григоров е автор и съавтор в разработването и непрекъснатото актуализиране на учебните програми по преподаваните от него учебни дисциплини и е съавтор в един учебник „Социална фармация и фармацевтично законодателство“ и три учебни помагала. Това са изключително големи по своя обем и трудност, дейности, които го утвърждават като водещ преподавател по фармакоикономика и социална фармация.

Личните ми впечатления и представените данни за учебно-преподавателската дейност на кандидата ми дават основание убедено да твърдя, че доц. Григоров е един напълно изграден преподавател с призната експертна

компетентност и реализация на натрупаните познания, които имплементира в учебния процес със своите студенти.

Научно-изследователска работа

Данните от предоставения доказателствен материал показват по отношение на научно-изследователската работа, че доц. Григоров напълно покрива количествените критерии, определени в минималните национални изисквания и изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна. Предоставената справка, изготвена в библиотеката на МУ-Варна, показва, че в конкурса той участва с:

- показател В4 - 16 научни публикации (реферирани и индексирани), от които 9 публикации в списания с IF;
- показател Г7 – 30 публикации (реферирани и индексирани);
- показател Г8 – 21 публикации (нереферираны).

Доц. Григоров има сериозно участие в национални (101) и международни (22) научни форума. Има участие в три научни проекта.

Цитиранията, отразяващи научната активност на доц. Григоров са 30 от чуждестранни научни списания и автори (показател Д10).

Наукометричните показатели на научната продукция на доц. Григоров надхвърля значително изискуемото съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника на МУ-Варна за условията и ред за заемане на академична длъжност „професор“ и показва, че в своето научно развитие той се е утвърдил като един признат, високо

цитиран учен с огромна научна продукция в сферата на социалната фармация.

Основните научни приноси на доц. Григоров са

Научно-теоретични

Болнична фармация и фармакотерапия

В тази научна област попадат 23 научни публикации. Теоретично и концептуално са изследвани различни аспекти на болничната фармация и са представени разработки за ролята на болничния фармацевт при събирането и обобщаването на научна информация за лекарствата. Проучени са възможностите за рационална фармакотерапия в лечебни заведения за болнична помощ при пациенти с различни заболявания. Представени са авторски данни от проведени различни изследвания за резултатите от лечението на сърдечно-съдови и неврологични заболявания. Анализирани са съвременни научни доказателства относно прилагането на концепцията за ускорено възстановяване след операция (ERAS) в жълчно-чернодробната хирургия и свързаните с това социално-икономически последици, както са представени възможностите за въвеждане на този подход в България.

История на фармацията

В тази научна област попадат 6 научни публикации. Те представляват различни проучвания, които имат за цел да проследят исторически моменти и развитието през годините на знанията на учените за болестите и лекарствата. Представена е публикация, която представя възникването и развитието на модерните болници и болничните аптеки към тях по българските земи в епохата след Освобождението на България от османско владичество. Оригинална по своя характер е статията, която прави едно историческо проследяване на законодателните решения в Р.

България в областта на регуляцията на фармацевтичния пазар и аптечното обслужване на населението.

Експериментални лабораторни проучвания

В тази научна област попадат 7 научни публикации. Представени са авторски данни от проведени различни проучвания с експериментален характер. Изяснени са особеностите на стрес индуцираната аналгезия и оценка на действието на ендогенният канабиноид. Анализирани са възможностите за прилагане на циклично-медирирана изотермична амплификация за откриване на C. Burnetii в България. Публикувани са данни от биофармацевтични изследвания на различни лекарствени форми и технология за разработване на фармацевтичен състав с приятни органолептични характеристики.

Научно-приложни

Роля на болничния фармацевт при предоставяне на клинични фармацевтични услуги

В тази научна област попадат 18 научни публикации. Представени са авторски данни от проведени различни проучвания показващи ролята на болничните фармацевти при предоставяне на клинични фармацевтични услуги. Публикувани са няколко специфични клинични случаи с принос за науката и практиката. Проведени са анкетни проучвания с различни групи респонденти, като оригиналните резултати са представени на медицинската и фармацевтична общност.

Социална фармация и Оценка на здравните технологии

В тази научна област попадат 16 научни публикации. Проведено е проучване за

измерване на удовлетвореността от предоставянето на аптечни услуги, като резултатите от него показват, че има положително отношение към разширяването на дейностите в аптеките и затвърждаване и разширяване ролята на фармацевта като доставчик на здравни услуги. Изследвани са няколко проблема на съвременното общество, като: дезинформацията, фалшивите новини и значението на социалните форуми. Представени са авторски данни от проведени няколко различни фармакоикономически проучвания.

Наукометричните показатели представени от доц. Григоров за заемане на академичната длъжност „професор“ в съответствие с Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитието на академичния състав на Медицински университет – Варна ги надвишават, така например по показател В, минимумът е 100 т., срещу 268.5 т. на кандидата. Общо по показатели Г 5-9, минимумът е 200 т, срещу 768.5 на доц. Григоров.

Заключение

От направения анализ на научните трудове, научната активност, преподавателската дейност, научните приноси и доказателствата за тях може да се направи извода, че доц. Евгени Григоров, дф надвишава многократно критериите за присъждане на научното звание "професор". Той е изграден преподавател, с висока репутация в научните среди, можещ да послужи за научни търсения и проекти, както и за обучение на млади кадри в областта на социалната фармация и по-специално – болничната фармация. Той убедено отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност "професор", съобразно ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научните степени и заемане на академични длъжности в МУ, Варна.

Въз основа на всички гореизложени факти, документи и обстоятелства си позволявам да препоръчам на уважаемото жури да избере за „професор” доцент Евгени Григоров.

16.10.2023.

дфн

Проф. Валентина Петкова,